

Aigi Kivioja
Õiguskantsleri Kantselei

Teie: 16.04.2026

Meie: 28.04.2026 nr 9.4-3.1/26/2206-2

Vastus selgitustaotlusele

Austatud Aigi Kivioja

Täname pöördumise eest! Küsisite õpetajate karjäärimudeli juhendmaterjalis esitatud vanemõpetaja komisjoni tööd puudutava info kohta. Juhendmaterjali 2026. aasta veebruarikuises versioonis oli tõepoolest selgitatud, et kui õpetaja esitab taotluse vanemõpetaja karjääriastme omistamiseks enne 1. septembrit 2026, võib see tingida vajaduse komisjon kokku kutsuda varem.

Täpsustame, et määruse rakendussäte (§ 15 lg 3) kohustab kooli pidajat või tema volitusel kooli direktorit moodustama komisjoni hiljemalt 1. septembriks 2026. Määrus aga ei näe ette kohustust teha seda varem üksnes õpetaja taotluse või soovi alusel. Varasem selgitus ei arvestanud seega asjaoluga, et määrus annab kooli pidajale õiguse kasutada ette nähtud üleminekuaga.

Selgitame, et rakendussätte eesmärk on anda kooli pidajale piisav aeg otsustada, kas komisjon moodustada pidaja või kooli tasandil, leida sobivad liikmed ning kujundada töökorraldus ja hindamismetoodika. Kuivõrd tegemist on uue menetlusega, mis eeldab põhjalikku ettevalmistust, ongi ette nähtud üleminekuperiood kuni 1. septembrini 2026. See aga ei välista võimalust, et mõnel kohalikul omavalitsusel või koolil on vanemõpetaja karjääriastme komisjon juba loodud ja menetlused käimas.

Leiame, et üleminekuage on oluline niisamuti õpetajatele, sest annab ka neile piisava aja oma tööd põhjalikult analüüsida ja taotluse esitamiseks teadlikumalt valmistuda.

Õiguslikult, haldusmenetluse seaduse kohaselt algab menetlus taotluse esitamisest pädevale haldusorganile. Käesoleval juhul on otsustajaks vanemõpetaja astet omistav komisjon. Kui komisjoni ei ole veel moodustatud, puudub ka pädev organ, kellele õpetaja saaks taotluse esitada ja kes saaks menetlust alustada. Seetõttu ei ole võimalik menetlust enne komisjoni moodustamist alustada ega ka kohustust komisjoni varem kokku kutsuda. Kehtivas juhendmaterjalis on seda selgitust ka eeltoodust tulenevalt muudetud.

Kokkuvõttes ei loonud varasem juhendmaterjal õiguslikku kohustust komisjoni enne 1. septembrit 2026 kokku kutsuda, vaid kirjeldas üht võimalikku lähenemist. Täpsustused on tehtud õigusselguse huvides, et juhend oleks kooskõlas määruse ja haldusmenetluse seadusega ega tekitaks eksitavaid ootusi komisjoni moodustamise või menetluse alguse osas.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Haana-Zuba Reinsalu

õpetajapoliitika ja haridusjuhtimise osakonna juhataja

Maarja Keskpaik
735 1146
maarja.keskpaik@hm.ee

Marili Lehtmets
735 0289
marili.lehtmets@hm.ee